

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2020. GODINU O MIGRACIJAMA I AZILU ZA REPUBLIKU HRVATSKU

KRATKI PREGLED

KONTEKST RAZVOJA POLITIKE

Republika Hrvatska preuzela je po prvi puta predsjedanje Vijećem Europske Unije od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. godine. Prioriteti hrvatskog predsjedništva rukovodili su se sloganom *Snažna Europa u svijetu punom izazova*, a četiri glavna prioriteta bila su: *Europa koja se razvija*, *Europa koja spaja*, *Europa koja štiti* te *Utjecajna Europa*. Tijekom hrvatskog predsjedanja usvojeni su zaključci Vijeća o jačanju suradnje s partnerima sa zapadnog Balkana u području migracija i sigurnosti. Dana 6. svibnja 2020. godine, održan je Zagrebački sastanak na vrhu država članica Europske unije i zemalja jugoistoka Europe. Na sastanku je usvojena Zagrebačka deklaracija u kojoj je potvrđena europska perspektiva zemalja jugoistočne Europe i predanost partnera zapadnog Balkana očuvanju europskih vrijednosti i načela.

Dana 24. lipnja 2020. godine, EMN Hrvatska organizirala je e-konferenciju u okviru predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem Europske unije na temu *Izazovi nezakonitih migracija na istočno-mediteranskoj i zapadno-balkanskoj ruti tijekom pandemije bolesti COVID-19*.

Utjecaj pandemije bolesti COVID-19 odrazio se na nacionalni migracijski sustav i sustav međunarodne zaštite koji su se prilagođavali novonastaloj situaciji.

U skladu s preporukama o javnom zdravlju prilagođeni su radni uvjeti, oslanjajući se na elektroničku komunikaciju.

Kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, tijekom cijele 2020. godine Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske donosio je odluke o privremenoj zabrani prelaska preko graničnih prijelaza Republike Hrvatske.

ZAKONITE MIGRACIJE

Vlada Republike Hrvatske donijela je *Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca za 2020. godinu*. Odlukom je utvrđena godišnja kvota dozvola za novo zapošljavanje stranaca. Tijekom 2020. godine došlo je tek do 50% iskorištenosti kvote predviđene kvotom dozvola za zapošljavanje stranaca, dok je ukupna iskorištenost godišnje kvote u 2019. godini premašivala 90%.

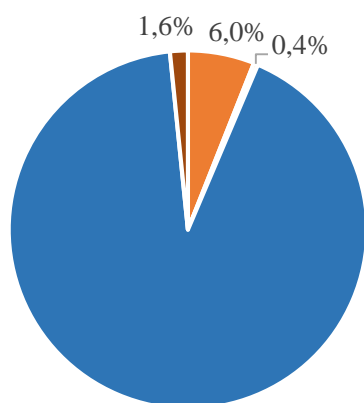
Donesen je *Zakon o dopuni Zakona o strancima* kako bi se prevladali izazovi koji proizlaze iz pandemije bolesti COVID-19 u pogledu izdavanja boravišne dozvole i odgode određenih upravnih postupaka.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanima država članica EGP-a i članovima njihovih obitelji stupio je na snagu 1. siječnja 2021. godine. Zakonom se propisuje provedba Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije.

Tijekom 2020. godine izrađen je nacrt novog *Zakona o strancima* koji je Hrvatski sabor usvojio krajem 2020. godine. Zakon je stupio na snagu 1. siječnja 2021. godine.

Ukupni broj prvih izdanih dozvola tijekom 2020. godine ne iznosi niti polovicu ukupno izdanih prvih dozvola tijekom 2019. godine.

- Spajanje obitelji
- Školovanje i studiranje
- Dozvola za boravak i rad
- Drugi razlozi

Ukupno izdana prva odobrenja boravaka u Republici Hrvatskoj u 2020. godini

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova (preliminarni podaci)

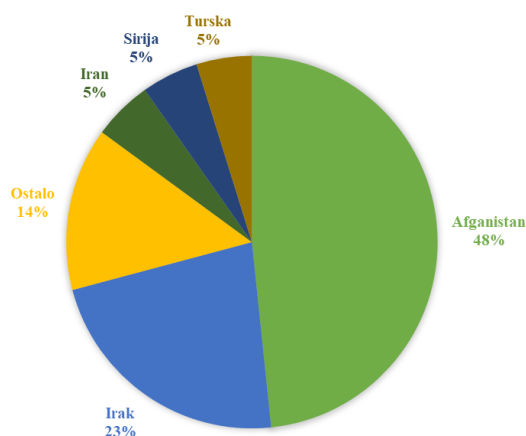
MEĐUNARODNA ZAŠTITA

Najvažnije promjene u pogledu uvjeta prihvata i postupka za međunarodnu zaštitu uvedene su kako bi se prevladali izazovi koji proizlaze iz pandemije bolesti COVID-19.

Broj tražitelja međunarodne zaštite u 2020. godini nije se znatno izmijenio u odnosu na statističke pokazatelje u 2019. godini, te su se odluke unatoč izvanrednim epidemiološkim okolnostima donosile u zakonom propisanom roku. Područje međunarodne zaštite nije bilježilo zakonodavne izmjene, no rad i djelovanje Službe za prihvata i smještaj tražitelja

međunarodne zaštite i Službe za međunarodnu zaštitu kontinuirano su se prilagođavali epidemiološkim mjerama na snazi.

Tražitelji međunarodne zaštite prema državljanstvu u 2020. godini

Izvor: https://mup.gov.hr/UserDocsImages/statistika/2021/Medjunarodna_zastita/statistika_medjunarodna_zastita_2020.pdf

DJECA BEZ PRATNJE I OSTALE RANJIVE SKUPINE

Dana 25. ožujka 2020. godine, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i Državni inspektorat izradili su *Smjernice o zaštiti djece bez pratnje u situacijama opasnosti od prijetnje ili epidemije*.

U suradnji Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike uspostavljeni su Standardni operativni postupci za provedbu dublinskog postupka za maloljetnike bez pratnje.

INTEGRACIJA

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske izrađivao je tijekom 2020. godine nacrt

Akcijskog plana za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2021. do 2023. godine.

Tijekom 2020. godine izrađen je nacrt *Nacionalnog plana za zaštitu i promicanje ljudskih prava i suzbijanja diskriminacije za razdoblje od 2021. do 2027. godine.*

Tijekom 2020. godine nevladine organizacije i državna tijela provodili su razne projekte u području integracije.

EMN Hrvatska je organizirala u prosincu 2020. godine virtualni okrugli stol o izazovima integracije u Republici Hrvatskoj.

DRŽAVLJANSTVO BEZDRŽAVLJANSTVO

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu stupio je na snagu 1. siječnja 2020. godine. Neke od izmjena Zakona su povećanje dobne granice prilikom stjecanja državljanstva podrijetlom, izostanak generacijskog ograničenja za stjecanje hrvatskog državljanstva za potomke iseljenika, prilikom redovitog načina stjecanja hrvatskog državljanstva više se ne uvjetuje poslovna sposobnost osobe.

GRANICE, VIZA I SCHENGEN

Tijekom 2020. godine nabavljena je tehnička oprema za graničnu kontrolu i zaštitu državne granice te je provedeno osposobljavanje službenika granične policije.

Novim Zakonom o strancima, prvi put se uvodi viza za dugotrajni boravak (viza D) u hrvatsko zakonodavstvo.

Obrada zahtjeva za izdavanje hrvatskih viza za kratkotrajni boravak (viza C) privremeno je obustavljena od ožujka 2020. godine.

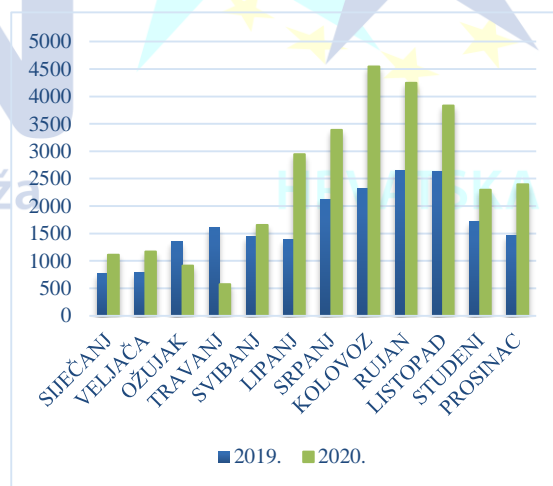
Kategorije koje su izuzete iz obustave utvrđene su i proširene nekoliko puta tijekom godine.

Europska komisija potvrdila je da je Republika Hrvatska ispunila tehničke uvjete za ulazak u Schengenski prostor te da je uspješno dovršila postupak Schengenske evaluacije koji je započeo u lipnju 2015. godine.

NEZAKONITE MIGRACIJE I KRIJUMČARENJE MIGRANATA

Državljanima trećih zemalja čija je viza ili dozvola boravka istekla i koji nisu mogli napustiti Hrvatsku zbog nepredvidivih okolnosti uzrokovanih bolešću COVID-19, mogli su ostati u Republici Hrvatskoj dok se ne ispune uvjeti za odlazak. Također, te osobe su mogle zatražiti privremeni boravak u druge svrhe u nadležnoj policijskoj upravi/postaji.

Nezakoniti prelasci državne granice u 2019. i 2020. godini po mjesecima

Izvor: Ministarstvo unutarnjih poslova

U 2020. godini evidentirano je porast slučajeva postupanja prema osobama za koje je utvrđeno da su nezakonito prešle državnu granicu za 43,5% u odnosu na 2019. godinu.

AKTIVNOSTI SUZBIJANJA TRGOVANJA LJUDIMA

Vlada Republike Hrvatske donijela je 7. prosinca 2020. godine *Odluku o osnivanju Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima* kojom su u sastav odbora uključeni predstavnici sudbene vlasti.

Tijekom 2020. godine, pristupilo se izradi *Protokola o razmjeni podataka o identificiranim žrtvama trgovanja ljudima* kojim se želi unaprijediti baza podataka o slučajevima trgovanja ljudima i kaznenom progonu počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima i srodnih kaznenih djela.

POVRATAK I READMISIJA

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske u postupku vraćanja primjenjivalo je upute Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u pogledu bolesti COVID-19.

Tijekom 2020. godine, zbog pandemije bolesti COVID-19, povratci su bili neko vrijeme suspendirani.

Program potpomognutog dragovoljnog povratka provodio se tijekom 2020. godine te je 40 osoba vraćeno u svoju zemlju podrijetla.

HRVATSKA